

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในปัจจุบันการทำนิติกรรมสัญญา ถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในทุกสังคมที่มีกฎหมาย เป็นเครื่องมือในการรักษากฎระเบียบความถูกต้อง ทั้งนี้นิติกรรมสัญญาเป็นการกระทำข้อตกลง ทางกฎหมายระหว่างเอกชนกับเอกชน โดยมีแบบสัญญาที่เป็นลายลักษณ์อักษรรับรอง หรือเป็น หนังสือรับรอง ทั้งนี้เพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้ทำนิติกรรมสัญญาทั้งสองฝ่าย และแม้กฎหมายของ ไทยจะมีกฎระเบียบขั้นตอนเพื่อรักษาความยุติธรรมของคู่สัญญา แต่ข้อเท็จจริงที่ปรากฏ คือ เกิด เหตุการณ์การเอาเปรียบระหว่างคู่สัญญาเสมอ และเป็นคดีความในชั้นตอนกระบวนการยุติธรรม อยู่จำนวนมากในปัจจุบัน ดังนั้นผู้วิจัยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ทางกระบวนการยุติธรรมของรัฐ จึงเห็นว่าการให้ความรู้และความเข้าใจแก่ประชาชนในการทำนิติกรรมสัญญาจึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่สำคัญ และประชาชนในสังคมก็จะต้องมีส่วนร่วมกันในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในทางกฎหมาย เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อจะรักษาความเท่าเทียมกันทางกฎหมายให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง

3.1 ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

3.1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น (Primary Data) โดยการรวบรวมข้อมูลจากแบบ สอบถามจากประชาชนในเขตอำเภอต่างๆ ของจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 ชุด โดยแบ่งออกเป็น อำเภอเมืองเชียงใหม่ 200 ชุด อำเภอในเขตปริมณฑลของเชียงใหม่ คือ อำเภอหางดง และอำเภอ แมริม อำเภอละ 50 ชุด รวม 100 ชุด และอำเภอในเขตพื้นที่ชนบท คือ อำเภอแม่สาย และอำเภอ ดอยเต่า อำเภอละ 50 ชุด รวม 100 ชุด

3.1.2 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้ต่อเดือน การติดตามข่าวสารจากสื่อ และภูมิฐานะ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำนิติกรรมสัญญา จำนวน 20 ข้อ โดยจะถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ว่ามีความรู้ความเข้าใจมากน้อยแค่ไหน โดยใช้ลักษณะของ Likert Scale ตอบว่า ใช่ ไม่ใช่ หรือไม่แน่ใจ

ส่วนที่ 3 สภาพปัญหาและอุปสรรคในการทำนิติกรรมสัญญา จำนวน 3 ข้อ เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบจากปัญหาในการทำนิติกรรมสัญญา และแนวทางการแก้ปัญหาจากการทำนิติกรรมสัญญา ซึ่งได้ระบุคำตอบไว้ให้

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำนิติกรรมสัญญาของประชาชน ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่

3.1.3 ศึกษาวิเคราะห์จากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ เอกสารข้อมูล (Documentary) รายงาน ตำรา งานวิจัย บทความ และงานเขียนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2 การประมวลผลข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้จากการสำรวจภาคสนามครบทั้ง 400 ชุด จากนั้นจึงนำไปตรวจสอบความถูกต้อง และได้ทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติสำหรับสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science) หรือ SPSS PC⁺ for Windows โดยการนำไปลงรหัส (Coding) แปรข้อมูลให้อยู่ในรูปตัวเลข (Numeric) และปรับข้อมูลเป็นตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ไคสแควร์ (Chi - square) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Cross Tabulation) และในส่วนของข้อมูลการประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำนิติกรรมสัญญา เป็นคำถามที่ต้องการคำตอบแบบ ใช่ ไม่ใช่ หรือไม่แน่ใจ ผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนเพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจ และกำหนดตัวชี้วัดในลักษณะดังต่อไปนี้

หากผู้ตอบแบบสอบถามตอบ ถูก และถูกต้องตามข้อเท็จจริง ให้คะแนนเป็น 1 คะแนน
หากผู้ตอบแบบสอบถามตอบ ผิด หรือไม่แน่ใจ และไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง ให้คะแนนเป็น 0 คะแนน

สำหรับวิธีวัดคะแนนการวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำนิติกรรมสัญญาของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จะอาศัยสัดส่วนหรือร้อยละของการตอบคำถามที่ถูกต้องต่อจำนวนคำถามทั้งหมด ดังนี้

ตอบถูกไม่เกิน ร้อยละ 60 มีความรู้ระดับต่ำ

ร้อยละ 61.01 – 80.00 มีความรู้ระดับปานกลาง

ร้อยละ 80.01 ขึ้นไปมีความรู้ระดับสูง

3.3 ข้อจำกัดในการศึกษา

เนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่มีอาณาเขตพื้นที่ที่กว้างขวางรวมทั้งอาณาเขตทางการปกครองเป็นจำนวนมาก ซึ่งประกอบด้วยอำเภอถึง 24 อำเภอ ในการทำวิจัยในครั้งนี้ย่อมไม่สามารถทำได้ในทุกพื้นที่อำเภอของจังหวัด อันเนื่องมาจากข้อจำกัดในการเดินทางไปเก็บข้อมูล และกลุ่มข้อมูลจากประชากรที่มีจำนวนมาก จึงเป็นผลทำให้การเก็บข้อมูลต้องใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างบางอำเภอที่เป็นพื้นที่เป้าหมายนั้นการศึกษา ในที่นี้ได้กำหนด เขตอำเภอเมืองเชียงใหม่เป็นพื้นที่หลัก จากนั้นได้สุ่มเอาพื้นที่เขตอำเภอในเขตรอบนอกซึ่งมีพื้นที่ไม่ห่างไกลจากอำเภอเมืองมาก อีก 2 อำเภอ คือ อำเภอแมริม และอำเภอหางดง และสุ่มเอาพื้นที่เขตอำเภอในเขตชนบทอีก 2 อำเภอ คือ อำเภอแม่ถาย และอำเภอดอยเต่า จึงเป็นผลให้การเก็บข้อมูลที่ได้เป็นผลมาจากการสุ่มตัวอย่างดังกล่าวข้างต้น